

PM

PAPPERSMAGASINET

Medlemstidning för Pappers avd. 68

September 1997

Nu börjar den

- den nya studiesäsongen

Läs om studierna inuti tidningen !

ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET:

I avtalet om Allmänna Anställningsvillkor som började gälla 1:a januari 1996 har vi (Pappers) fått möjlighet att i lokal förhandling träffa överenskommelse om bl a om förskottssemester samt ersättning för överlappningstiden (övertiden) vid skiftavlösningarna.

Den fråga som är mest diskuterad är överlappningstiden och ersättningen för denna och då i form av ledig tid på samma sätt som Ledarna haft det i många år. Vi har ett mötesbeslut på att ersättningen skall utgå i form av ledig tid. Detta har Bolaget på det bestämdaste motsatt sig.

I Braviken har de tjänstemän som haft fridagar som ersättning för överlappningstiden "sålt" dessa dagar till Bolaget, och Pappers i Braviken har träffat en uppgörelse om ersättning i pengar. I Braviken har man samtidigt träffat en uppgörelse om förskottssemester där intjänad semester (19 dagar vid full anställningstid - heltid) ersatts med ett engångsbelopp. Nyblivna arbetsledare i Hallsta har också fått betalt för att avstå från fridagarna.

Detta indikerar att om vi vill ha ersättning för den övertid som överlappningen vid skiftavlösningarna utgör får vi sannolikt tänka om och acceptera pengar istället för tid om det skall bli något överhuvudtaget.

FRÅGAN KOMMER UPP PÅ AVDELNINGSMÖTET DEN 14:e OKTOBER.

Johnny Karlson

NU BÖRJAR DEN

- DEN NYA STUDIESÄSONGEN

Under tiden 20 sept - 12 okt pågår vårt studieuppsökeri.

Våra åtta uppsökare går då runt i fabriken och frågar medlemmarna om deras eventuella intresse att delta i någon kurs eller studiecirkel.

Det finns en hel del att välja på, t ex:

Facklig grundutbildning (ca 30 tim)

Du och dina försäkringar (20-30 timmar)

Svenska, matematik och engelska i olika nivåer.

Vårt samhället - ett nytt material i samhällskunskap.

Det finns också flera olika datakurser att välja på. Dessa kostar från och med i år 300 kr (normalpris 1.200 kr). För datagrundkurserna får man dock tillbaka avgiften efter fullföljd kurs.

Vi kan i år också erbjuda en kombinerad kurs i facklig grundutbildning och data på sammanlagt 51 timmar. Vi tror det kan vara ett spännande upplägg. Den är dessutom avgiftsfri.

Naturligtvis finns det massor med fritidscirklar att välja på även i år. Buggkursen förra säsongen var populär - blir den det i år? Vi provar nu med gammeldans och foxtrot för att se om den drar lika mycket. Andra kurser kan ordnas efter önskemål om tillräckligt antal anmäler sig. Som medlem i avd 68 har du rabatt på alla cirklar inom ABF.

fortsättning på nästa sida....

Får du inget besök av din uppsökare kan Du själv ta kontakt med honom (tyvärr inga tjejer). Uppsökarna är:

Kent Andersson - MER-blocket och PM 2

Patrik Lundberg - Uh på Mer och Massa

Lennart Wiklund - El-regl, Uh PM/Emb, Förråd, Valsv, Transp

Taisto Hautala - Vedhant, Mek-verkstad, Byggnads

Roger Larsson - TMP och Sliperiet

Börje Falkhäll - PM 11

Hans Åhman - PM 3 o 12, Emb och daggående i pb

Roger Berglund - Hamn, H-lab och rullalag

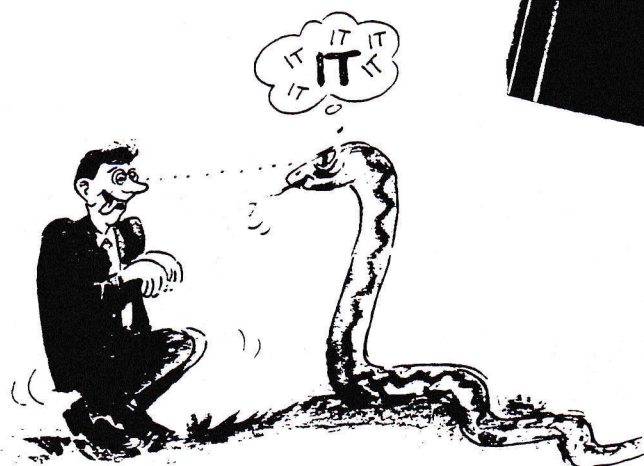
Fråga efter ABF:s studieprogram.

Välkommen med din anmälan!

/Studiekommittén avd 68

- en ny bok i samhällskunskap

Bland rubrikerna hittar vi spännande kapitel om 'vem bestämmer?' eller 'Dina möjligheter att påverka'. Kanske 'Pengar, pengar' passar bättre eller varför inte 'Jobbet, facket, lönen'. Utbildning och Lag och rätt är andra områden. Även en internationell utblick finns med i boken.

Yårt samhälle ger fakta om samhället och dess uppbyggnad. Personligt och engagerat beskriver författarna olika delar av samhället. Boken ger läsarna en mängd praktiska kunskaper för livet i vardagen. Fakta-innehållet varvas med intervjuer och exempel ur det dagliga livet, vilket gör innehållet både spännande och aktiverande.

Cajsa Carlsson och Ulf-Göran Widqvist är författare och utbildare. Tillsammans har de skrivit ett tretotal boken. Tyngdpunkten i deras författande och erfarenheter ligger inom svensk samhälls- och politik, internationell politik och ekonomi, utbildning och facklig organisationsutveckling, arbetsmarknadspolitik och arbetslöshetsarbete och aktiva

Hittills har Galleri Robert Nyberg jämt varit försedd med en inledande text. Så behöver det emellertid inte alltid vara.

Det är ingen naturlag - eller annan lag/avtalstext - som reglerar eventuell text i Galleriet. Det är en bedömning som redaktionen gör från fall till fall.

Bara för att det varit så i varje nummer fram tills nu så behöver det inte vara så för all framtid. Man blir lätt bortskämd.

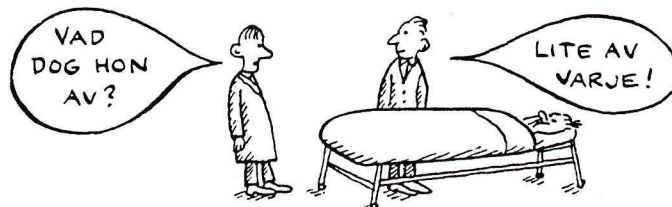
Och bara för att visa (bevisa) att det faktiskt går att publicera Robert Nyberg utan inledande text så kommer vi härmed, i detta nummer, att avstå från en textintroduktion.

Alltså - får vi presentera - Galleri Robert Nyberg - utan inledande text. Håll till godo!

DAGENS KVINNA:

Född flexibel!

ARBETA POLITISKT

Det finns mycket att säga om den politik som förts i Sverige på senare tid. Detta oavsett vilken färg regeringarna har haft. Jag vet inte vad regerings- och riksdags- ledamöterna har för bakgrund, men jag tror inte det finns särskilt många industriarbetare bland dem. Och skulle det finnas någon/några har de säkert glömt sitt ursprung.

Politisk verksamhet skall föras med utgångspunkt från människors önsknings och behov, och inte efter "marknadens" nycker, eller annat bondfångeri. För att återföra politiken i banor som gagnar folkflertalet måste flera människor engagera sig politiskt och framförallt anställda i industrin. Trots allt tal om tjänstesamhällets ljusnande framtid kan vi inte leva på att tvätta kläderna åt varandra.

Det är det mervärde som skapas i industriell verksamhet som håller Sverige "rullande". Skogen, malmen och elenergin (om det nu blir tillåtet med elenergi i framtiden) har varit och är ännu så länge grundbultarna i det svenska välbefindandet. Detta håller nu på att förfuskas av dagens yrkespolitiker. De som sätter partitaktiken före samhällsnyttan.

Sverige behöver en ny generation politiker både i kommuner, landsting och i riksdagen. Och det måste vara människor med egen erfarenhet av arbetslivet, och som väljarna kan identifiera sig med.

Jag uppmanar alla och envar att delta i det politiska (även det fackliga) arbetet detta är av stor betydelse för den framtida utvecklingen.

Johnny Karlson

MEDLEMSDATOR FÖR LO- FACKENS MEDLEMMAR

Du som är LO-medlem kan till ett förmånligt pris hyra en komplett multimediasator (PC med ljud och bild) med all kringutrustning, CD, skrivare och så vidare. I priset ingår internetprogram, spelprogram och program som täcker normala krav för en hem-PC, det vill säga kalkylering, ordbehandling och grafiska program.

Mer information kan Du få på avdelningens expedition. Du kan också kontakta uthyrningsföretaget TCM på tel: 020-826 826.

VARFÖR HYRA ?

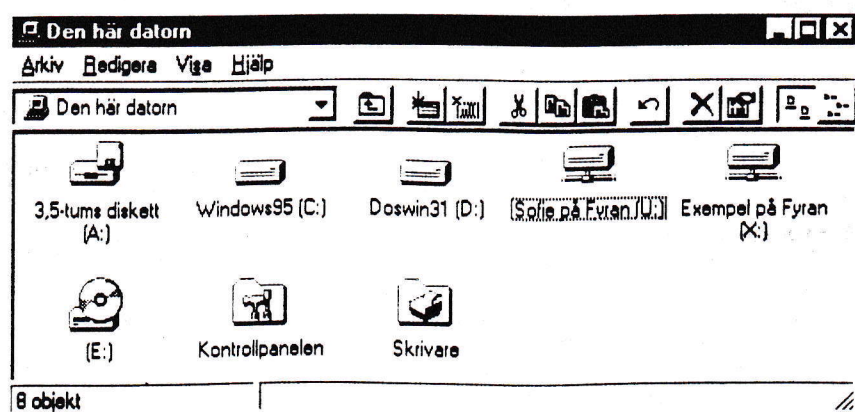
Fördelarna med ett hyresavtal är flera:

- # Man kan under hela hyrestiden (36 månader) ställa krav på uthyraren och tillverkaren. De har under hela kontraktstiden ett ansvar för att utrustningen fungerar. Inom tio dagar efter det att en datordel sänts in skall den vara reparerad.
- # Support första året inom 2 timmar.
- # Man behöver inte lägga ut en stor summa pengar på en gång, utan betalar månadsvis.

HUR GÅR UTHYRNINGEN TILL ?

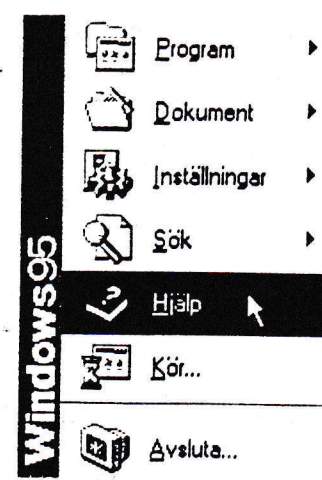
1. Du går till avdelningsexp. där du får en blankett med anmälan om intresse och intyg om medlemskap.
2. Detta intyg och anmälan skickar du till TCM som hyr ut datorn. Denna anmälan är EJ bindande.
3. TCM kommer inom en vecka att skicka ut ett hyresavtal till dig.
4. Du fyller i hyresavtalet och skickar det till TCM. Från och med att du skrivit under och skickat in avtalet är det bindande.
5. TCM skickar hem datorn till dig via posten inom 3 veckor. Datorn är enkel att sätta ihop, den är programmerad och instruktionerna är på svenska.

fortsättning på nästa sida

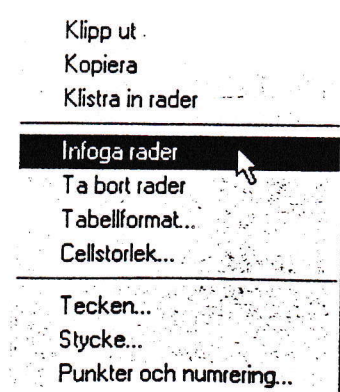
KORT INFORMATION

- # Dator från en av världens stora datortillverkare.
Hewlett Packard.
- # All utrustning och program ingår - inklusive internetabbonnemang.
- # Snabb och kraftfull dator, miljögodkänd skärm.
- # CD-rom, multimedia, högtalare - för att möta framtidens krav.
- # Färgskrivare som använder vanligt A 4-papper.
- # Internetabbonnemang i tre år genom Telia.
- # 5 st e-postadresser och egna hemsidor.
- # 446 kr/mån som inkluderar allt (utom samtalskostnad vid Internet).
- # Hyresavtal i 36 månader för trygghet, garanti och försäkringar.
- # Försäkring vid långvarig arbetslöshet eller sjukdom.
- # Rätt till köp-loss efter hyrestidens utgång för 1.480 kronor.

Utskriftsformat

Marginaler	Papper
Överkant:	1 cm
Nederkant:	2,5 cm
Vänster:	2
Höger:	6
Fästmarginat:	0 cm
Från kant	
Sidhuvud:	1,25 cm
Sidfot:	1,25 cm

Tekniska data

Dator	Program mm
HP Pentium 166 Mhz MMX (HP Vectra VL 166)	Windows 95
32 Mb RAM	Works
2,5 Gb hårddisk	Word 97
2 Mb Grafikminne	Internetprogram, www
24xCD rom	Encarta World Atlas
ljudkort	Soccer
högtalare	2 spel från Microsoft
HP bläckstrålefärgskrivare (HP Deskjet 400)	Virussydd
15" HP färgskärm (TCO-95-godkänd skärm)	Internetabbonnemang, Telia
modem K56flex	Elektronisk post, 5 adresser
	5 hemsidor

SKYDDSSIDAN

Sedan förra numret av "Pappersmagasinet" har det skett 3 st allvarliga olycksfall, som inte borde ha hänt hos oss.

Jag tror att den här typen av risker, som gjorde att det blev olycksfall, är svåra att identifiera. Det är sällan det skrivs t.ex. tillbudsrapporter på arbetssätt eller dålig säkerhetsplanering.

Enda sättet att förhindra att liknande olyckor sker är att vi analyserar våra egna arbetsmetoder. Vad tycker vi är farligt och otäckt? Vad är det som gör oss irriterade? Vad är det som går utanför den normala driften? Är vi informerade om olika risker när vi kommer till nya arbetsplatser? Det är viktigt att vi informerar varandra!

Man kan tillsammans på exempelvis en arbetsplatsträff se över sina rutiner, "spåna" fritt över eventuella risker som finns utan att tänka på om det går att lösa problemet tekniskt/ekonomiskt. Jag är övertygad om att det kommer massor av olika problem. I några fall räcker det kanske med att ändra rutinerna för att jobba säkrare, i andra fall krävs det kanske stora ingrepp i processen.

Det viktigaste är att vi får reda på riskerna för att kunna förebygga dem.

Några kommentarer om de 3 olycksfallen:

Första olyckan var en man som klämde sig på en sänkvagga på emballeringens sorteringsbord under ett renoveringsarbete.

Orsaken till olyckan var egentligen en dålig säkerhetsplanering. Det var flera personer inblandade i renoveringsarbetet varav några normalt inte jobbade med liknande uppgifter. Det saknades dessutom en låsanordning till ventilen, som styr sänkvaggan, något som borde uppmärksammas vid säkerhetsplaneringen.

Den andra olyckan var en man som skulle göra rent i en skruvpress och försökte stoppa skruven i rätt position genom att ta tag i den med handen. Han bröt handleden och fick en nervskada. Detta arbetssätt förekom ibland (enligt utredningen). Eventuellt kunde det här ha kommit fram om man t.ex. ur ett arbetsmiljöperspektiv sett över sina rutiner.

Den tredje olyckan var en man som skulle rensa en pump. I det här fallet gjorde han helt rätt. Låste, stängde ventiler och dränerade. Vad han inte visste var att i dessa pumpar kan det bildas ånga. När "pluggen" släppte fick han het massa på sig.

Det kom fram, efter olyckan, att man på andra skiftlag känt till problemet.-

Bristerna från dessa tre olycksfall är åtgärdade, dels med nya skydd och dels med ändrade rutiner och förbättrad information

Jag är övertygad om att det finns liknande risker på många ställen i fabriken. Om vi rannsakar oss själva och våra arbetsmetoder kan vi också hitta flera av dem och göra erforderliga åtgärder för att förhindra olycksfall.

Tänk på att vi ofta arbetar med stora krafter, höga tryck och rörliga delar som kan få allvarliga konsekvenser om vi inte gör rätt.

Hans Ahman

Arbetsolycksfall i massa- och pappersindustrin 1996

Vänstra kolumnen avser Pappers avdelingsnummer och arbetsplats. På några platser finns det flera arbetsplatser. De mittersta fyra kolumnerna omfattar endast kollektivanställda, i likhet med tidigare sammanställd statistik. Den högra kolumnen avser det totala antalet arbetsolycksfall, som leddes till sjukskrivning, för alla anställda inom massa- och pappersindustrin.

Arbetsplats	1996	1995	koll-anst	per/100	totalt 96
2 Skutskär	9	8	480	1.9	9
3 Korsnäs	31	31	1320	2.3	31
4 Fors	9	14	497	1.8	9
5 Utansjö	6	5	154	3.9	7
6 Hammarby	1	2	73	1.4	1
9 Vård	5	11	286	1.7	6
10 Nätra	4	12	162	2.5	4
14 Strömsbruk	1	0	119	0.8	1
15 Igesund MoDo	11	14	778	1.4	11
15 Igesund Recore	0	0	5	0	0
16 Örtiken	37	35	841	4.4	37
20 Västlångav	2	1	224	0.9	2
21 Nymölla *	15	30	834	1.8	16
24 Mönsterås	15	6	361	4.2	16
29 Obbola	7	3	351	2.0	7
31 Väja	12	13	310	3.9	12
34 Mörrum	8	9	346	2.3	8
36 Skoghäll Stora	7	22	787	0.9	9
36 Skoghäll Akzo Nobel	0	-	142	0	0
36 Skoghäll Metsa	0	-	40	0	0
36 Skoghäll Paasac	2	-	44	4.5	2
37 Piteå	9	10	508	1.8	9
38 Hyllebruk	25	28	105	1.9	25
42 Sandarne Arvon	2	4	523	3.6	2
43 Frövå	19	14	523	3.6	20
48 Bäckhammar Petterson	8	13			8
48 Bäckhammar LignoTech	0	0			0
49 Silverdalen	8	17	328	2.4	8
50 Kvarnsveden	10	10	668	1.5	10
51 Fiskeby	4	12	236	1.7	4
52 Örebro Kartong	4	2	79	5.1	4
52 Örebro Pappersbruk	11	7	100	11.0	11
53 Norrköping Braviken	18	8	540	3.3	21
53 Norrköping Fiberweb	4	4	134	3.0	4
53 Norrköping Kraft	0	0	4	0	0
54 Skärblacka	31	35	610	5.1	33
57 Annelunds	2	5	113	1.8	2
59 Inland	4	5	73	5.5	4
63 Mölndal	22	31	445	4.9	23

Arbetsplats	1996	1995	koll-anst	per/100	totalt 96
64 Långed Duni	2	2	56	3.6	2
64 Långed Stenqvist	1	1	35	2.9	1
64 Långed Scandicarc	0	0	9	0	0
66 Klippan	10	11	249	4.0	10
67 Åsensbruk	13	10	343	3.8	13
68 Hallstavik	32	24	934	3.4	32
70 Alstermo	2	0	34	5.9	2
72 Ståldalen	9	5	175	5.1	9
73 Vaggeryd	1	2	119	7.6	1
74 Jönköping Hygien	9	3	97	7.2	7
74 Jönköping Paper	7	12	307	3.6	11
75 Munkedal	11	9	131	6.1	8
77 Strömsnäsbruk	8	2	441	4.3	19
78 Mariestad	19	17	101	0	0
85 Nyboholm	0	4	91	4.4	4
86 Fyfeholm	4	0	142	6.3	9
89 Rottneros	9	4	201	4.5	10
92 Säfle Peterson AB	9	5	8	-	-
92 Säfle Corporate Research	-	0	308	3.6	11
94 Lessebo	11	10	1051	1.5	17
96 Gruvön	16	31	4	-	-
100 Ennsfors	-	0	25	8.0	2
101 Svanskog	2	13	87	6.9	8
101 Svanboard AB	6	-	162	3.1	5
103 Timsfors	5	8	162	0.6	2
106 Vålby	1	6	339	3.2	13
108 Alfredshem	11	12	439	2.3	10
111 Grycksbo Stora	10	16	32	3.1	1
111 Grycksbo Munkteill Filler	1	0	12	0	0
111 Grycksbo Tumba	0	0	237	3.8	9
113 Billingsfors	9	5	0	0	0
117 Öppboğa	0	0	401	2.2	10
119 Skåpafors	9	23	130	10.0	13
121 Fridafors *	13	11	398	3.0	12
133 Vargön *	12	25	126	8.7	11
139 Paulström	11	19	219	4.6	10
140 Kisa	10	19	1022	2.7	28
143 Husum	28	33	284	1.4	4
146 Norsundet	4	8			4
149 Rockhammar	2	2	428	3.0	14
150 Lilla Edet	13	17	130	5.4	7
151 Djupafors	7	12	256	1.2	3
158 Munksund	3	9	165	4.2	8
159 Aspabruk	7	6	304	3.0	10
165 Karlsborg	9	4	395	1.3	6
167 Östrand	5	9			6
TOTALT	714	830			741

* Uppgifterna avser avdelningens samtliga arbetsställen.

Inrapportering av arbetsskador 1996

Arbetsolycksfall, kollektivanslidda	Antal
Klämskador i pappersmaskin	13
Klämskador i kartongmaskin	4
Klämskador i upptagningsmaskin	1
Klämskador i rullmaskin	18
Klämskador i omrullningsmaskin	15
Klämskador i glätt	4
Klämskador genom truck eller annat fordon	10
Klämskador på annat sätt	94
Skada genom kemiskt ämne:	
Kallt	11
Hett	10
Skada genom gas:	10
Skada genom el:	3
Brännskada genom:	
Ånga	6
Hetvatten	15
Massa	17
Varmt föremål	9
Skada genom:	
Fall på befintlig nivå	68
Fall till lägre nivå	71
Trampring på ojämnhet	61
Skada genom överbelastningar av kroppsdel:	
Rygg och nacke	60
Arm och hand	20
Ben och fot	19
Ögonskada genom:	
Splitter	14
Vätska	14
Skärskada i rullmaskin	7
Skärskada i omrullningsmaskin	2
Skärskada i arkskärmaskin	5
Skärskada på annat sätt	48
Trafikskador inom området	12
Övriga skador	73
Totalt antal arbetsolycksfall	714
Därav arbetsolycksfall med dödlig utgång	

Inrapportering av arbetsskador 1996

Arbetsolycksfall, tjänstemän	Antal
Klämskador i pappersmaskin	
Klämskador i kartongmaskin	
Klämskador i upptagningsmaskin	
Klämskador i rullmaskin	
Klämskador i omrullningsmaskin	
Klämskador i glätt	
Klämskador genom truck eller annat fordon	1
Klämskador på annat sätt	3
Skada genom kemiskt ämne:	
Kallt	1
Hett	1
Skada genom gas:	
Skada genom el:	
Brännskada genom:	
Ånga	
Hetvatten	
Massa	1
Varmt föremål	
Skada genom:	
Fall på befintlig nivå	9
Fall till lägre nivå	1
Trampring på ojämnhet	2
Skada genom överbelastningar av kroppsdel:	
Rygg och nacke	2
Arm och hand	
Ben och fot	
Ögonskada genom:	
Splitter	1
Vätska	
Skärskada i rullmaskin	
Skärskada i omrullningsmaskin	
Skärskada i arkskärmaskin	
Skärskada på annat sätt	
Trafikskador inom området	1
Övriga skador:	
Totalt antal arbetsolycksfall	4
Därav arbetsolycksfall med dödlig utgång	27
	1

SKYDDSKLIPPET

Konferens i Haag

God arbetsmiljö är en bra investering

Ekonomiska kalkyler är alldeles för allvarliga saker för att överlätas åt ekonomer. Forskning i USA visar att den kalkylerade kostnaden för att införa en föreskrift inom arbetsmiljön låg tre gånger högre än den faktiska.

Det hävdade Nicholas A Ashford, ekonom från Massachusetts Institute of Technology, vid en internationell arbetsmiljökonferens i Haag i maj. Konferensen anordnades av EU och var den första som avhandlade ämnet cost-benefit (kostnad-nytta) inom arbetsmiljöområdet.

Ashford sade att industrin regelmässigt räknar upp kostnaderna för att visa hur dyr en föreskrift kommer att bli. Kalkylema för exempelvis PVC, bomullsamm, bly, etylenoxid och formaldehyd tog inte hänsyn till att ny teknologi också infördes. Detta ledde till kraftigt sänkta produktionskostnader.

Han poängterade också att en investering i arbetsmiljön inte kan ses isolerad, utan som en investering i företaget som helhet.

Lönsamt

Att investeringar i arbetsmiljön är lönsamma kunde även Ulf Johansson, ekonomie doktor vid personalekono-

miska institutet, Stockholms universitet, berätta. Han har utvärderat Arbetslivsfondens verksamhet ur ett företagsekonomiskt perspektiv och konstaterar att hos 120 slumpmässigt utvalda företag och organisationer som fått bidrag, var mediantiden för att tjäna in investeringen tre år.

Nästan samtliga svarade att investeringen gett ökad produktivitet. Bidraget var dock avgörande för att investeringen skulle komma till stånd.

Erik Carlslund, vice generalsekreterare i Europafacket, ETUC, framhöll att facket inte är motståndare till cost-benefit-analyser. De kan tvärtom tydliggöra kostnaderna för en dålig arbetsmiljö.

Social kalkyl

– Men man måste vara klar över syftet. Det får aldrig bli så att cost-benefit-analyser ersätter det politiska ansvaret och tas som intäkt för att sänka EU:s standard för hälsa och säkerhet.

Carlslund pekade också på svårigheterna att göra kalkyler.

– England och Frankrike räknade ut vad det skulle kosta att införa minimidirektivet för bildskärmar och kom fram till helt olika resultat.

– Ett mänskligt liv har ett värde i sig och kan aldrig prissättas. Därför måste en kalkyl alltid vara både social och ekonomisk, sade Carlslund.

Om detta rådde enighet. Saknas den humanitära aspekten, skulle kalkyle kunna leda till slutsatsen att det är vär att offra ett antal liv. I ett av konferensens avslutande statements sägs också att ekonomiska kalkyler måste användas med måtta.

Framtida risker

Henrik Litske, forskningschef vid EU:s institut för hälsa och arbetsmiljö i Dublin, konstaterade att företag uppmuntras att inte rapportera skador och arbetssjukdomar, eftersom de då får högre försäkringspremier. Institute föreslår en ny modell där både existerande och framtida risker beräknas. Den bygger på ett bonussystem där företag som satsar på arbetsmiljön premieras i tre olika klasser. Modellen tar också hänsyn till de olika förutsättningar som råder i olika branscher.

Anders Lind, arbetsmiljöhandläggare på SAF, deltog i konferensen och konstaterar att det samförstånd som råder i Sverige inte finns överallt i Europa.

– Arbetsgivarna kräver starkare bevis för att investeringar i arbetsmiljö är lönsamma. Hos oss har detta blivit en del i kvalitetssäkringen och ses som ett viktigt styrinstrument för företag ledningen.

Text: Eva F Dahlgren
ReportageBörs

Dödsolycka vid Stora Skoghall

Söndagen den 13 juli inträffade en olycka vid Stora Skoghall, varvid en fältoperatör vid renseriet omkom.

Då arbetskamraterna inför skiftbytet inte fick kontakt med den förolyckade, som arbetat ensam med rutinmässig inspektion och städning av den bandtransportör som transporterar flis från såll till flisficka vid kokaren, letade man och fann honom efter en kort stund livlös på golvet under transportören i dess övre ände. Han hade av okänd anledning fastnat i det nyp som finns mellan bandet och en bryttrumma som sitter ca 75 cm efter drivtrumman på undersidan av transportören.

Han hade troligen under städningsarbetet krupit in under transportören för att suga upp nedfallen flis och i samband med detta fastnat med slangen till centrala dammsuganläggningen i nypet och sedan själv dragits med in.

Operatören, som var 48 år, hade lång erfarenhet av arbetet och var anställd vid bruket sedan 1975.

PROJEKTLÄGET

Jag tror inte det finns någon i fabriken som kan ha undgått se att det pågår olika aktiviteter inom fabriksområdet. Några har dessutom blivit påverkade negativt av projekten.

För närvarande är det ett stort bassängbygge för reningen som pågår i norra ändan av fabriken. Den södra delen har sitt emballeringsbygge igång. Inom kort kommer också arbetet med ny kaj att påbörjas.

Utöver de här projekten pågår det flera mindre på blocken.

Med tanke på att det investeras ganska mycket pengar på Hallsta Pappersbruk, måste det betyda att det finns någon eller några som tror på oss. Att vi är värda att satsas på. Det tror jag ger oss alla lite framtidstro.

Som alltid när det gäller investeringar finns det en negativ sida av det hela.

Några av investeringarna betyder att folk får flytta från sina ordinarie platser och att arbetsplatser förändras. Det kommer ny, främmande teknik.

Vi blir störda på grund av byggaktiviteter, utrymmen begränsas, transportvägar blir blockerade o.s.v.

Jag har den uppfattningen att alla dessa problem undviks/underlättas om vi pratar med folk i stället för om dem. Att vi planerar långsiktigt (något som saknas ibland), både när det gäller personal och ingrepp i produktionen.

Om vi respekterar varandra och varandras arbetsuppgifter, följer skyddsföreskrifter, rapporterar eventuella tillbud och problem tror jag att projekten kan genomföras utan några olycksfall.

Hans Åhman

FÖRSÄKRINGSRUTAN

GF 14100

Du som av olika anledningar inte anslöt dig till vår nya kollektiva gruppliv- och fritidsskadeförsäkring kan fortfarande komma med: Folksam kräver i så fall en enkel hälsoprövning.

Så om du har ångrat dig och kommit på bättre tankar och vill ansluta dig, hör av dig till *Ulrika* eller *Sune* på avdelningexp., så ordnar vi detta.

MedlemsBarn

Vår kollektiva sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn, MedlemsBarn, kommer att bli ännu bättre. Inom den närmaste tiden kommer villkoren att förbättras och vi hoppas att kunna presentera förändringarna i nästa nummer av "Pappersmagasinet".

En bra försäkring blir ännu bättre !

Ulrika och Sune

HÖSTPRELUD

Nu tystnar sommarens väna herdepipor,
ur stormens orgel brusar höstpreluden
och mänskan går att skörda vad hon sått.
På glaskall himmel spricker klara stjärnor,
löv faller, gräset gulnar, sista svalan
sin vinge spänner till en avskedsflykt.
Väl mött, du höst ! Jag står vid törnrosbusken
vars nypon likt rubiner, dunkla, glimra
och vattnet vid min fot är grått som bly
och molnet lågt i skyn som mörksens gruva.

Väl mött ändå ! -

Må sommarens väna herdepipor tystna,
må stormens orgel spela höstpreluden:
liv föds och dör, man sår och skördar, irrar,
och finner åter vägen hem till jorden:
den stora, sköna jord som är vår egen,
vårt hjärtas bo, vår mödas rika lön
också i höstens hårda, kulet karga tid.

*Elmer Diktonius
Stark men mörk (1930)*

RAPPORT FRÅN BESÖK I JÄMSÄNKOSKI

För ett och ett halvt år sedan fick vi en förfrågan från Finska Pappers avdelning 11 i Jämsänkoski om vi var intresserade av ett erfarenhetsutbyte med dem. Vi svarade ja på deras fråga och på våren 1996 kom en delegation på fyra personer till Hallstavik och avd. 68. På dagordningen stod diskussioner kring löner och anställningsvillkor samt ett fabriksbesök.

Det blev ett mycket lyckat besök för både dem och oss och det lovade gott för framtida samarbete.

Framtiden kom och den 10-11/9 var det dags för oss att besöka dem. Så på onsdagen den 10/9 startade vi från Arlanda med destination Tammerfors för att sedan åka buss 10 mil norrut till Jämsänkoski.

Fabriken vi kom till ligger mellan älven Jämsänjoki och staden Jämsän med c:a 8.000 innevånare.

Första dagen vi var där fick vi en snabb titt på fabriken. Det vi fick se var en mycket välskött och ren fabrik. Där fanns 4 stycken pappersmaskiner. Den nyaste, PM 6, byggdes 1992. En journalpappersmaskin med 9,3 meters bredd och som vid besök tillfället kördes i 1.478 meter/minut. En konkurrent till vår PM 3.

Det fanns 930 fast anställda i fabriken och 60-70 tillfälligt anställda. Under sommarhalvåret togs det in c:a 200 extra anställda. Man jobbar i fem skift och fabriken är stängd jul, midsommar och första maj.

Något för oss ovanligt var hur arbetsledarområdet var indelat. Hos oss finns det ju en arbetsledare per maskin och skift, en för TMP, en för EMB o.s.v. Hos dem var det en arbetsledare för hela linjen från TMP till EMB. När jag frågade en arbetsledare varför de inte hade en arbetsledare per maskin svarade han lite förvånat: "Hur skulle det gå med så lite att göra?"

Inom arbetsledarområdet såväl som inom kollektivanställdas område fanns det givetvis kvalificerad extra personal som ryckte in vid sjukdom och utbildning.

Den kollektivanställda personalen skötte produktionen och arbetsledaren skötte personalen.

En annan för oss ovanlig företeelse var att det i hela Jämsänkoskis historia (som började 1888) *har det aldrig avskedats någon personal på grund av investeringar och rationaliseringar.*

De hade också ett motto, som för oss var lite främmande. - Miljön först, processen sen -. Så vitt jag förstod var detta förankrat från fabriksledning ner till "golvet".

fortsättning på nästa sida

Det som besöket egentligen skulle handla om var erfarenhetsutbyte inom arbetsmiljön. De har en organisation liknande vår. Största skillnaden låg i sammansättningen av skyddskommittén. Den bestod av 5 st förtroendevalda representanter för de anställda och 2 representanter för arbetsgivaren. Deras främsta uppgift var att prioritera arbetsmiljöåtgärderna som blocken äskat pengar till och utifrån detta sätta upp en verksamhetsplan för arbetsmiljön.

Företagshälsovården var knuten till skyddskommittén med liknande arbetsuppgifter som vår FHV har.

Skyddsutbildning som bedrevs var lika för skyddsombud och arbetsledare och chefer bestod först av 40 tim (2 + 3 dagar). Därefter en fortsättningskurs som omfattade två dagar. Alla anställda fick en skyddsinstruktion, vilket var en självklarhet.

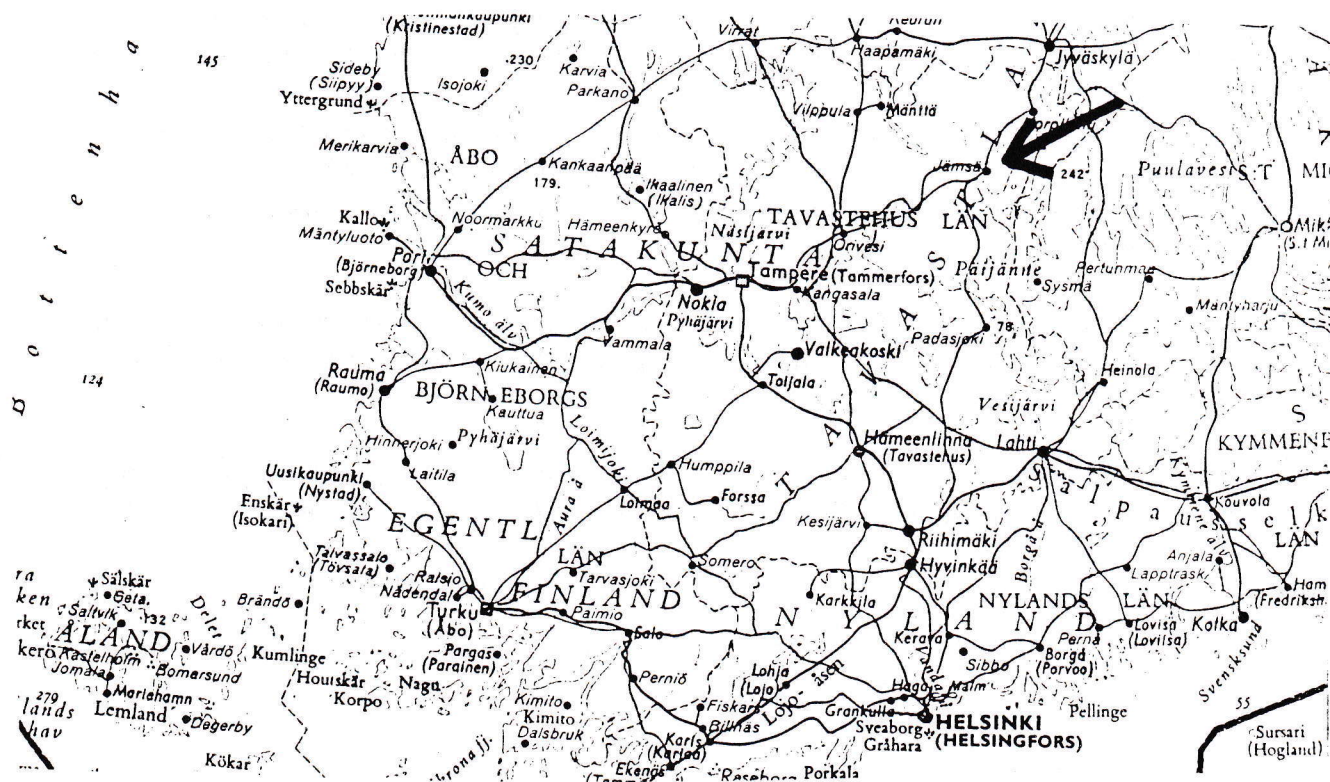
I nära anslutning till fabriken låg ett gymnasium med c:a 800 elever. Utbildningarna som bedrevs var el/regler, mekanik, process samt kockutbildning. För att få ungdomarna intresserade av fackliga frågor så träffade representanter från avd. 11 eleverna 2 ggr/år och informerade om facklig verksamhet. De gjorde också studieresor till andra pappersbruk i Finland.

Något som är vanligt i Finland är att avdelningar äger någon form av semesterby. Avd. 11 är inte något undantag. Vi visades en liten stugby som låg invid en insjöstrand. Byn var i enormt fint skick. Där fanns fyra små stugor, en stor samlingssal och alla bekvämligheter inkl. bastu. I sjön fanns inplanterad fisk. Alla som jobbade på Jämsänkoski fick hyra, icke medlemmar fick också hyra men till ett högre pris.

Två dagar går fort, men innan vi skildes åt sa representanter för avd. 11 att dessa erfarenhetsutbyten skall fortsätta för lång tid framöver. Vi instämde och tackade för oss samt startade återfärden till Hallstavik.

Resedeltagare: *Johnny Karlson, Inger Karvonen, Taisto Hautala och Hans Åhman.*

Reserapportör: *Hans Åhman*

Q-ltur-Ql-tur-Qltur-Qlt-ur-Qultur

ELSIE JOHANSSON TILL HALLSTAVIK

I höst firar Hallstaviks bibliotek "25 år i nya Fokets Hus". Jubiléet uppmärksammas genom olika arrangemang i oktober, bl a en "Barnens dag" den 22:a

Måndagen den 20 oktober kl 19.00 blir det författarafton med Elsie Johansson från Uppsala. Elsie har i år varit i focus genom sin radioföljetong "Glasfåglarna" - en roman som bidrog till att hon, i början av året, fick Ivar Lo-priset 1997. Ett av de största litterära priserna i landet.

Pappers avd. 68 gratulerar och firar biblioteket genom att vara med och samarrangera författarbesöket av Elsie Johansson.

Utdrag ur boken "Potatisballader" (1981):

1891 års män
skulle fira jubileum, stod det i tidningen,
det var storbyggmästarn, professor så och så
och några fler förtjänta.
Det bekom mig illa och gjorde mig generad
att pappastackarn, som hade det året,
kunde vara så erbarmeligt enfaldig att tro
att det gällde också honom,
han som burit murbruk och betong och skitiga blåkläder
alla sina dar.
Han gick lite grann i barndom
efter pensionen,
fattade inte, att det faktiskt finns män,
som har rätt att annektera ett helt årtal för sig själva.

Elsie
Johansson
Potatis
ballader

Lis förlag

Vinn LOs berättartävling!

Skriv din del av LOs historia

Ring 08 - 796 25 00
och beställ mer information

FIRAR 100 ÅR

GALLERI ALBERT ENGSTRÖM

I ett flertal nummer av "Pappersmagasinet" har vi i GALLERI ROBERT NYBERG presenterat en av våra absolut bästa nutida skämttecknare.

Att det även förr i tiden fanns bra skämttecknare är Albert Engström ett strålande exempel på. Albert Engström (1869 - 1940) föddes i Småland men levde en stor del av sitt liv i Grisslehamn. Han utgav bl.a. skämttidningen "Strix", som senare sammanslogs med en annan berömd skämttidning "Söndags-Nisse".

En eller flera av de här visade teckningarna har säkert tillkommit i hans välkända ateljé i Grisslehamn.

Matts Efraim som velat skilja sig från sin hustru men efter prästerlig varning åter försonats med henne, möter skräddar Jonas, som ej kan styra sin nyfikenhet.

Jonas: - Såå, du är förlikter me käringa igän ?

Matts Efraim: - Jaa, så te vida att vi legger i samma säng, men vi ligger skavfötters.

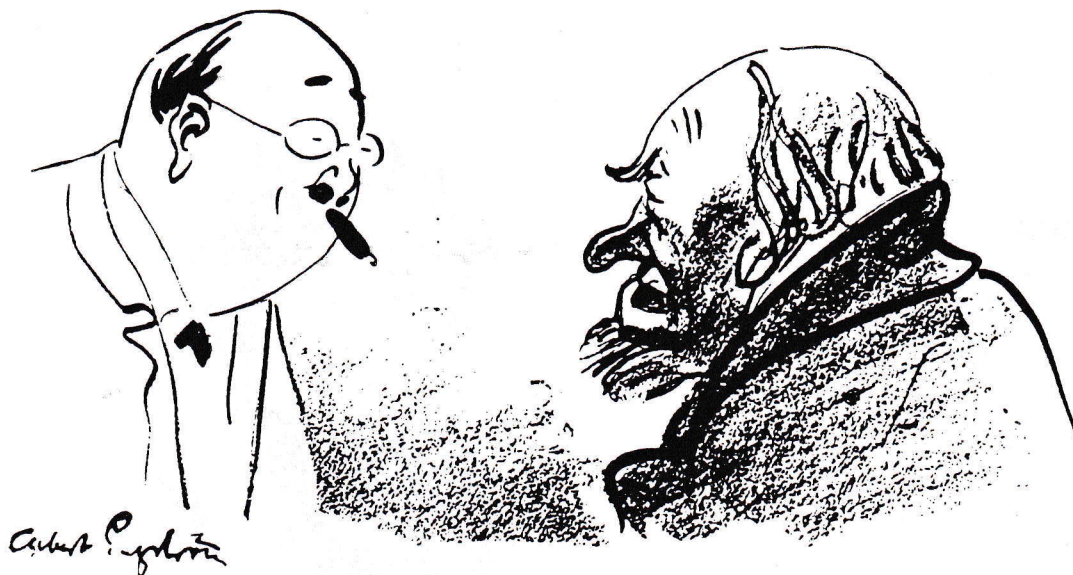

Drängen Larsson ber patron om en dags ledighet för att gifta sig. Patron frågar vem som är den lyckliga.

- Lena i Backen.

- Va fan ska Larsson med den gamla käringen å göra ?

- Ja inte är jag kär i skrället, men ho har en så jädrans fin gödselhög.

- De va en bra mesin han ordinerte åt kärringa mi, doktorn!
Förut va ho bara hes, men nu kan ho inte säga ett ord. Så han kanske vell skriva ut ett par flasker te ?